

ПЛАН-КОНСПЕКТ (КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЇ) проведення заняття

Функціональна підготовка

(вид службової підготовки)

Національний університет цивільного захисту України

(найменування органу та підрозділу цивільного захисту)

Тема: Основні вимоги Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях». Повноваження ДСНС у здійсненні завдань з деокупації. Залучення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту до чергувань у відновлених ДПРЧ (ДПРП) на деокупованій території.

Навчальна мета: - розкрити роль та значення Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях»;

- надати пояснення стосовно залучення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту до чергувань у відновлених ДПРЧ (ДПРП) на деокупованій території.

Час проведення: 1 година (45 хвилин)

Місце проведення: аудиторія

Навчально-матеріальне забезпечення: план-конспект.

Нормативно-правові акти та література:

1. Конституція України (254к/96-ВР)
2. Закон України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» від 18 січня 2018 року. Складається із вступу та 13 статей.
3. Кодекс цивільного захисту України чинний з 1.07.2013 р., складається з 12 розділів та 140 статей.

Питання, які вивчатимуться:

1. Склад, основні положення Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях».
2. Повноваження ДСНС у здійсненні завдань з деокупації. Залучення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту до чергувань у відновлених ДПРЧ (ДПРП) на деокупованій території.

Порядок проведення заняття:

1. Організаційні заходи – **5 хв.:**
перевірка присутніх; оголошення теми і мети заняття.
2. Контроль знань – **5 хв.:**
перевірка засвоєння раніше пройденого матеріалу.
3. Викладення матеріалу теми – **25 хв.**
4. Закріплення вивченого матеріалу - **5 хв.**
5. Підбиття підсумків - **5 хв.:**
зазначення питань, що потребують підвищеної уваги;
оголошення оцінки;
відповіді на запитання.

Вступ

Питання забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях залишається актуальним. Стосується кожного хто знаходиться на службі, а по факту у той чи інший спосіб стосується кожного громадянина.

1. Склад основні положення Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях».

Закон України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» України від 18 січня 2018 року.

Складається із вступу та 13 статей

У вступі надається перелік документів на якій базується цей закон. Зокрема Декларації про державний суверенітет України та Конституції України, Статутом Організації Об'єднаних Націй. Зазначається, що Україна залишається відданою курсу політико-дипломатичного врегулювання конфліктів на основі принципів і норм міжнародного права та Статуту Організації Об'єднаних Націй.

В статті 1. *Визначено, що Тимчасово окупованими територіями у Донецькій та Луганській областях на день ухвалення цього Закону визнаються частини території України, в межах яких збройні формування Російської Федерації та окупаційна адміністрація Російської Федерації встановили та здійснюють загальний контроль, а саме:*

1) сухопутна територія та її внутрішні води у межах окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей;

2) внутрішні морські води, прилеглі до сухопутної території, визначеної пунктом 1 цієї частини;

3) надра під територіями, визначеними пунктами 1 і 2 цієї частини, та повітряний простір над цими територіями.

Межі та перелік районів, міст, селищ і сіл, частин їх територій, тимчасово окупованих у Донецькій та Луганській областях, визначаються Президентом України за поданням Міністерства оборони України, підготовленим на основі пропозицій Генерального штабу Збройних Сил України.

В Статті 2. *Наведено «Правовий статус тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим та місті Севастополі, а також правовий режим на зазначених територіях визначаються цим Законом, Законом України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України", іншими законами України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, принципами та нормами міжнародного права.»*

Діяльність адміністрації на тимчасово окупованих територіях є незаконною, а будь-який виданий у зв'язку з такою діяльністю акт є

недійсним і не створює жодних правових наслідків, крім документів, що підтверджують факт народження або смерті особи на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, які додаються відповідно до заяви про державну реєстрацію народження особи та заяви про державну реєстрацію смерті особи.

За фізичними особами незалежно від перебування їх на обліку як внутрішньо переміщених осіб чи від набуття ними спеціального правового статусу та за юридичними особами зберігається право власності, інші речові права на майно, у тому числі на нерухоме майно, включаючи земельні ділянки, що знаходиться на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, якщо таке майно набуто відповідно до законів України.

Стаття 3. Державна політика із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях базується на Конституції та законах України, міжнародних договорах, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, принципах і нормах міжнародного права.

В статті 4. Цілями державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях є:

- 1) звільнення тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях та відновлення на цих територіях конституційного ладу;
- 2) захист прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб;
- 3) забезпечення незалежності, єдності та територіальної цілісності України.

Стаття 5. Визначає заходи які повинні вживатись органами державної влади для забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях.

Органи державної влади та їх посадові особи, діючи на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України:

- 1) вживають заходів для захисту прав і свобод цивільного населення;
- 2) здійснюють із додержанням міжнародних зобов'язань України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, принципів і норм міжнародного права політико-дипломатичні, санкційні та інші заходи з метою відновлення територіальної цілісності України у межах міжнародно визнаного державного кордону;
- 3) вживають заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації;
- 4) розвивають із залученням ресурсів держави та міжнародної допомоги оборонний і безпековий потенціал України з метою відсічі збройній агресії Російської Федерації;
- 5) використовують механізми двосторонньої міжнародної співпраці, міжнародних організацій та міжнародних судових інстанцій з метою збереження та посилення санкцій, що застосовуються щодо Російської Федерації членами міжнародного співтовариства.

Стаття 6. Визначає основні напрями захисту прав і свобод цивільного населення на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях є:

- 1) захист основоположних політичних і громадянських прав і свобод людини;

2) вжиття заходів для звільнення Російською Федерацією, окупаційною адміністрацією Російської Федерації всіх незаконно затриманих, утримуваних громадян України;

3) сприяння забезпеченню відновлення порушених матеріальних прав;

4) сприяння забезпеченню соціально-економічних, екологічних та культурних потреб, зокрема шляхом реалізації заходів, визначених центральним органом виконавчої влади України, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій, на виконання відповідних рішень Кабінету Міністрів України;

5) надання правової та гуманітарної допомоги, у тому числі із залученням міжнародної допомоги, зокрема надання медичних та соціальних послуг на контрольованих Україною територіях;

6) сприяння підтриманню культурних зв'язків;

7) забезпечення доступу до навчальних закладів та засобів масової інформації України.

Особливості реалізації інших прав і свобод цивільного населення та вчинення правочинів на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях визначаються законами України.

Порядок в'їзду осіб, переміщення товарів на тимчасово окуповані території в Донецькій та Луганській областях і виїзду осіб, переміщення товарів з таких територій встановлюється відповідно до цього Закону.

В Статті 7. Зазначається, що для забезпечення національної безпеки, зокрема державної, економічної, інформаційної, гуманітарної та екологічної, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях органи сектору безпеки і оборони, інші державні органи України, їх посадові особи здійснюють заходи для відновлення територіальної цілісності України, а також забезпечують комплексний розвиток безпекової, економічної, інформаційно-телекомунікаційної, соціальної та гуманітарної інфраструктури на територіях, прилеглих до тимчасово окупованих територій в Донецькій та Луганській областях, реалізують відповідно до документів стратегічного оборонного планування заходи зі зміцнення оборонних і безпекових спроможностей України.

В статті 8. Наводиться перелік служб та органів які залучаються для забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях:

1) Генеральним штабом Збройних Сил України за погодженням з відповідними керівниками залучаються та використовуються сили і засоби (особовий склад та спеціалісти окремих підрозділів, військових частин, зброя, бойова техніка, спеціальні і транспортні засоби, засоби зв'язку та телекомунікацій, інші матеріально-технічні засоби) Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань (Служби безпеки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, Управління державної охорони України, Державної спеціальної служби транспорту), правоохоронних органів спеціального призначення, Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції України, розвідувальних органів України, військової прокуратури, ***центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту***, а також працівники закладів охорони здоров'я;

2) у зонах безпеки, прилеглих до району бойових дій діє особливий порядок, що передбачає надання органам сектору безпеки і оборони, іншим державним органам України спеціальних повноважень, необхідних для здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації. **Межі зон безпеки, прилеглих до району бойових дій, визначаються начальником Генерального штабу - Головнокомандувачем Збройних Сил України за поданням Командувача об'єднаних сил.**

Забезпечення Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань (Служби безпеки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, Управління державної охорони України, Державної спеціальної служби транспорту), правоохоронних органів спеціального призначення, Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції України, розвідувальних органів України, військової прокуратури, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, працівників закладів охорони здоров'я необхідними засобами і ресурсами здійснюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 9. Стратегічне керівництво силами та засобами Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції України, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, які залучаються до здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, здійснює Генеральний штаб Збройних Сил України.

Керівництво силами та засобами Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції України, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, які залучаються до здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації безпосередньо у Донецькій та Луганській областях, здійснює Командувач об'єднаних сил, (генерал-лейтенант **Наєв Сергій Іванович) який призначається Президентом України за поданням начальника Генерального штабу - Головнокомандувача Збройних Сил України.**

Військовослужбовці, працівники правоохоронних органів та інші особи, які залучаються до здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, на час проведення таких заходів підпорядковуються Командувачу об'єднаних сил, рішення якого є обов'язковими до виконання.

7. Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

2. Повноваження ДСНС у здійсненні завдань з деокупації. Залучення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту до чергувань у відновлених ДПРЧ (ДПРП) на деокупованій території.

На деяких територіях (в теорії - переважно поблизу лінії розмежування) утворені так звані «зони безпеки» з особливим правовим режимом. Рішення про її утворення приймає командувач ООС. У цих зонах є райони обмеженого і забороненого доступу для цивільних. У зонах безпеки діє три види перепусток - «зелений», «жовтий» і «червоний» - для необмежених зон, зон з обмеженим доступом і закритих зон для цивільних, відповідно. У «зеленій» зоні переміщення людей і транспорту не обмежується. Але поліція має право вибірково їх перевіряти. Якщо вважатиме це за необхідне. Попадання в «жовту» зону для цивільних ускладнено. Люди без реєстрації в таких районах можуть туди потрапити лише за особливими обставинами - до близьких родичів, на похорон або могили родичів, якщо є власна нерухомість на цій території. Попадання в «червону» зону можливо тільки за спецперепустками. Перебування інших осіб там заборонено.

16 липня 2018 року міністр внутрішніх справ Арсен Аваков представив так звані «червоні лінії» у запропонованій ним Стратегії деокупації Донбасу «Механізм малих кроків» – принципові положення, які визначають ті інтереси України, щодо яких компроміси неприпустимі, а суперечки недоцільні. Відновлення суверенітету і територіальної цілісності країни, деокупація та реінтеграція тимчасово окупованих територій – основна стратегічна задача, що стоїть перед Україною

1. Вибирається й узгоджується окрема ділянка (район) окупованих територій Донбасу, на якому супротивні військові формування відводяться за обумовлену лінію – створюється демілітаризована зона безпеки. Оскільки неможливо знайти та ввести в Україну від 20 до 40 тис. миротворців, які необхідні для миттєвої деокупації й реінтеграції всієї тимчасово окупованої території Донбасу, пропонується починати з окремого міста чи району (наприклад, Горлівки й/або Новоазовського району).

2. Спеціальна міжнародна миротворча місія і Державна прикордонна служба України беруть під свій контроль визначену ділянку території та її межі. Представники місії заходять на територію певного міста чи району. Українські прикордонники та миротворці спільно беруть під контроль кордон. На решті території правопорядок і законність забезпечується Національною поліцією, Національною гвардією України, спільно з «блакитними касками». На найпершому етапі, можливо, із залученням добровольців-дружинників з-поміж місцевого населення, які є представниками місцевих сільських і селищних рад.

3. У межах звільненої території силами органів юстиції України проводиться підготовка до виборчого процесу із подальшим проведенням

місцевих виборів відповідно до українського законодавства. Не важливо, хто переможе на цих виборах. Принципово важливо, щоб процес йшов згідно з українським законодавством та із забезпеченням вільного волевиявлення. Навіть якщо виберуть кандидата з відверто проросійськими поглядами, у стратегічній перспективі по завершенню процесів урегулювання конфліктів це питання буде збалансоване найближчими роками.

4. На території реінтегрованої ділянки відновлюється робота всіх державних інститутів і правоохоронних органів України.

Головне – сформувати перехідну адміністрацію, яка почне працювати з центральними органами державної влади в межах процедур реінтеграції та відновлення на підставі українського законодавства.

5. Починається процес реінтеграції. Насамперед – поліпшення якості життя громадян на деокупованій території (охорона здоров'я, освіта, пенсійне та інші види соціально-побутового забезпечення, фінансово-банківська сфера, створення робочих місць, зайнятість населення).

6. Проводиться процедура гуманітарного розмінування раніше окупованої території. Зона бойових дій на Донбасі й прилеглі території є одними із найбільш забруднених мінами та вибухонебезпечними предметами регіонів у світі. Згідно з даними ООН, площа замінованих територій в Україні становить близько 700 000 гектарів.

7. Негайно проводяться роботи з усунення техногенних і екологічних ризиків. Зона бойових дій завжди стає зоною екологічного лиха через ураження ґрунтів, місцевої флори й фауни, забруднення території. Коли ж йдеться про Донбас, слід додатково враховувати специфіку регіону, в якому розміщені численні шахти, підприємства (зокрема хімічні), 1 200 джерел іонізуючого випромінювання. Усі вони несуть загрозу забруднення джерел питної води, епідемій, викидів і вибухів метану та інших шкідливих речовин. Екологічна катастрофа України стане екологічною катастрофою для всієї Європи! (Додаток 1).

8. Запускається термінова програма перевірки й відновлення українських документів для всіх людей, які прожили ці роки на окупованій території. Ступінь перевірки цих людей повинна бути найвища, відповідно до спеціального механізму, щоб українські паспорти видавалися виключно українським громадянам. Горлівка Горлівка – місто підпорядкування у Донецькій області (Україна) Засноване 1779 року Населення – 247 934 особи До обл. центру – 24,2 км До Києва – 593 км RUSSIA Новоазовський район Новоазовський район – адміністративно-територіальна одиниця на південному сході Донецької області Районний центр: Новоазовськ Утворений 1923 року Площа – 870,94 км² ; 3,9% від території області Лозова Краматорськ Слов'янськ Павлоград Констянтинівка Горлівка Маріуполь Волноваха Бердянськ Мелітополь Лисичанськ Северодонецьк Мілове Біловодськ Старобільськ Білокуракине Новопсков Білолуцьк Алчевськ Єнакієве Красний Макіївка Луч Амвросіївка Докучаєвськ Ізюм Балаклія Кременна Куп'янськ УКРАЇНА ЗОНА УВАГИ 6 СЕРПЕНЬ/2018 НАДЗВИЧАЙНА СИТУАЦІЯ +

9. Починається процес відновлення соціально-економічної інфраструктури: доріг, мостів, установ, підприємств. За різними оцінками для відновлення соціально-економічної стабільності регіону знадобиться не менше 10 років і від 20 до 30 млрд

доларів США. Оскільки в передбачуваній перспективі Україна не в змозі самостійно компенсувати збитки від військової агресії, необхідні спеціальні заходи економічної підтримки: – законодавче закріплення механізму залучення донорів та інвесторів і надання можливості контролю витрачання коштів (Рада з розподілу коштів); – створення агентства (фонду, АІМ) відновлення Донбасу із залученням авторитетних міжнародних організацій, наприклад, на базі Інституту миру (виконавчий директор – Вільям Тейлор, колишній посол США в Україні 2006–2009 рр.). Стратегічні цілі АІМ: – допомагати запобіганню, веденню та розв’язанню запеклих конфліктів як між країнами, так і всередині держав; – забезпечувати постконфліктну стабільність і розвиток; – збільшувати потенціал мирного будівництва, інструментарію та інтелектуального капіталу в усьому світі; – навчати, тренувати, забезпечувати інформацією осіб, які розробляють політику, а також тих, хто реалізовує її на місцях; студентів і громадськість: податкові та інші преференції для інвесторів; можливо, створення вільних економічних зон для відновлення економіки Донбасу; створення спеціального резервного фонду за участю міжнародних організацій. 10. Проводиться робота над поверненням вимушено переміщених осіб – внутрішньої міграції населення до залишених через воєнні дії райони. Слід врахувати, що повернення на Донбас людей, які прожили кілька років поза токсичною російською пропагандою, сприятиме відновленню довіри місцевого населення до інститутів влади України й деякою мірою полегшить реінтеграцію. 11. Відновлюється участь громадян, які проживають на раніше окупованих територіях, у виборах до центральних органів влади України, але не раніше, ніж через 3–5 років. Вибори можна проводити виключно на демілітаризованій території. Вони не можуть відбуватися за відсутності необхідного безпечного оточення і дієздатних інститутів. Поспішне проведення виборів може сприяти посиленню й відновленню конфлікту з новою силою. Ангола-1992 – перемога однієї сторони на виборах із відривом у 1–2% спровокувала новий конфлікт і призвела до нової громадянської війни. Війна закінчилася тільки на початку 2000-х. Вибори можна проводити, коли кордони держави знаходяться під її повним контролем або контролем міжнародних спостерігачів, в іншому випадку немає ніяких гарантій безпеки в день голосування. У Хорватії, Боснії, Косово та Ліберії вибори відбувалися після встановлення ефективного контролю над перетином кордону (терміни 2–5 років). У випадку Боснії ОБСЄ під тиском західних урядів санкціонувала проведення виборів, проігнорувавши відсутність низки умов для демократичного голосування. Як наслідок, після національних виборів на провідних посадах опинилися мало зацікавлені в повній реалізації мирної угоди особи. Найбільш адекватний часовий проміжок між припиненням вогню і проведенням виборів – 3 роки після припинення вогню. Якщо вибори проводяться раніше, ніж за 2 роки після припинення вогню (у випадку молодих демократій) і менше, ніж за 1 рік (у випадку розвинених демократій), це призводить до відновлення збройного протистояння. Цей час необхідний для забезпечення умови чесного й вільного волевиявлення і формування помірної місцевої сили, здатної створити противагу радикалам. Крім того, цей час необхідний для повернення на раніше окуповані території

біженців і вимушено переміщених осіб. Не можна позбавляти права брати участь у виборах біженців і тимчасово переміщених осіб! Потрібно дати їм можливість повернутися до місць раніше постійного проживання й освоїтися! Зміна виборчого законодавства вимагає надання як мінімум 1 року всім учасникам виборчого процесу (комісіям, партіям, виборцям тощо) для ознайомлення з новими правилами та налагодження роботи. Проведення національних виборів до Верховної Ради на раніше окупованих територіях до роззброєння, демілітаризації, відновлення контролю над кордоном, належного законодавчого та інституційного забезпечення виборів не призведе до вирішення конфлікту. Результати таких виборів не будуть визнані більшістю учасників конфлікту і, отже, весь процес буде приречений на невдачу.

Оцінка техногенних і екологічних ризиків на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей 1. На території Донбасу на 65 об'єктах розташовано понад 1 200 джерел іонізуючого випромінювання. На думку експертів, унаслідок військових дій, неконтрольованості функціонування й обслуговування джерел іонізуючого випромінювання, існує реальна радіаційна загроза. Бойові дії завдали шкоди цілісності сховищам радіоактивних відходів на Донецькому заводі хімічних виробів і «Донецькому спеціалізованому комбінаті». 2. До потенційно небезпечних виробництв відноситься концерн «Стирол». У травні 2014 року було оголошено про припинення випуску аміаку, його похідних й іншої продукції на підприємстві в зв'язку з напруженою ситуацією в області та бажанням компанії «виключити всі ризики для співробітників і жителів регіону». Однак, підземні резервуари зберігання хімічних відходів виробництва (і не тільки аміаку) залишилися. Йдеться про величезні за площею підприємства, що знаходяться на лінії розмежування. У разі потрапляння аміаку до трубопроводу, попадання туди сторонніх предметів (осколків) або пошкодження, зараження зазнають ґрунти, ґрунтові води, атмосфера (через випаровування) тощо, що здатне завдати шкоди екології не лише сусідніх територій, а й всієї України, а також держав, що межують з Україною. 3. Загроза, пов'язана із затопленням шахт. Унаслідок зупинення насосів і попадання в шахти ґрунтових вод, частина з них виявилася затопленими. На думку експертів, якщо води досягнуть поверхні, рівень радіації буде перевищувати допустиму межу в тисячу разів. Крім того, шахтні води сильно мінералізовані й забруднені шкідливими речовинами. Якщо не почати терміново викачувати отруйну шахтну воду, вона може змішатися з ґрунтовою прісною водою, потрапити до річок. Ще одна небезпека – шахтні води виштовхують метан, який накопичується в підвалах і на перших поверхах будинків. Достатньо однієї іскри, щоб стався потужний вибух. Непоодинокими є випадки, коли в утворені шахтами пустоти провалюються цілі будівлі. Не виключено, що провалитися може й об'єкт критичної інфраструктури. Є інформація, що в занедбаних шахтах бойовики влаштували масові поховання. Як результат, під час танення снігу або виході ґрунтових вод, можливі епідемії гепатиту та інших інфекцій. 4. У районі селища Новгородське знаходиться сховище хімічних відходів фенольного заводу. Воно розташоване між позиціями української армії та

бойовиків, які перебувають на відстані 400 м один від одного. Заступник голови спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні А. Хуг підкреслив, що в цьому районі необхідно встановити режим припинення вогню і розвести сторони конфлікту. 5. У районі між Авдіївкою та Ясинуватою розташована Донецька фільтрувальна станція (ДФС), що забезпечує водопостачання населених пунктів, які розташовані по обидва боки від лінії зіткнення. Протягом збройного конфлікту ДФС не раз опинялася на лінії вогню, через що її робота зупинялася, подання води в міста і села порушувалося. На думку експертів, продовження військових дій поблизу ДФС може спровокувати екологічну катастрофу.

Приклади залучення підрозділів ДСНС:

Липень серпень 2017 року формування зведеного загону ДСНС (місце дислокації Краматорськ, Северодонецьк) до складу якого входили:

Інженерна група,

Підрозділи гуманітарного розмінування

Медична частина;

Тилові служби забезпечення.

Висновки: Розкрити роль та значення Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях. Повноваження ДСНС у здійсненні завдань з деокупації. Розглянуті принципи залучення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту до чергувань у відновлених ДПРЧ (ДПРП) на деокупованій території.